

שיעורי חינוך

מראש הישיבה שליט"א

עצות פרקטיות והדרכה להורים, מלמדים, מחנכים ומחנכות

יו"ט סוכות
תשפ"ג

גליון
כ"ז

שיעורי חינוך

פרשת חקת בלק התשפ"ג - קריית ברסלב - ליברטי יע"א

• חזוק והדרכה

במקום שהם ישבו בחדר אכל, מוציאים אותם לאויר הצח ומטיילים וכו'. אם מנצלים את כל הטיול, ההליכה, החנויה, המשחק, כדי להחדיר את השם יתברך בילדים, אז זה דבר טוב, הרבה פעמים אפשר בשעת משחק לתפס את המוח של האדם יותר מאשר כשיושבים בשעור.

אברהם אבינו לא פתח ישיבה

חכמינו זכרונם לברכה מספרים (סוטה י:) איך גלה אברהם אבינו לכל העולם שיש בורא לעולם? - הוא לא פתח ישיבה, אלא הוא הזמין לבית שלו אורחים ונתן להם לאכל ולשתות, כשסיימו לאכל והם באו להודות לו, אמר להם אברהם אבינו: "לי אתם מודים? האכל הוא לא שלי, האכל שיהי להקדוש ברוך הוא, תודו להקדוש ברוך הוא שברא את הכל"; וכך הוא החדיר את הקדוש ברוך הוא בכל האנשים.

אנו למדים מזה שבשעה שאוכלים ומבלים, אפשר בקלות להחדיר את הקדוש ברוך הוא באדם. בשעה <<<

אנשים לא יוצאים לקניות, אנשים לא יוצאים לבלות, אנשים יושבים יותר בבית, אבל בקיץ פן יוצאים. אותו דבר זה ילדים, בחורף אפשר להקציב זמן יותר ארוך שבו יושבים ולומדים ברציפות, ובקיץ צריכים לעשות סדר יום קצר יותר שיושבים ולומדים ברצף, גם נותנים יותר זמן לשחק, ועושים דברים יותר מעניינים.

אבל כל הזמן חייב שיהיה דרך ארץ ומשמעת, ילדים לא יכולים להיות חברים של המלמד או המורה.

אפשר בשעת משחק לתפס את המוח של האדם יותר מאשר כשיושבים בשעור

מלמד מקרנית יואל שאל אותי: עד היכן הגבול שהוא יכול ללכת עם הילדים לטייל ולתת זמן לשחק? אמרתי לו: אי אפשר לבטל תורה, אי אפשר לקחת את הילדים לטייל ולשחק באמצע הזמן שצריכים ללמד, אבל בזמן שהילדים בין כה וכה משחקים,

בעזרת השם יתברך אנו מביאים בזאת שעור חדש שנמסר על ידי ראש הישיבה שליט"א למלמדים ומחנכים בקריית ברסלב - ליברטי יע"א ביום שלישי פרשת חקת בלק התשפ"ג.

ברוכים הבאים בשם השם, בעזרת השם יתברך אנו מתחילים את תכנית הקיץ, שבה המלמדים והמורות ילמדו ויבלו עם הילדים בשמונה - תשעה השבועות הבאים.

הלכות משמעת בקיץ

מלמדים שואלים אם בקיץ יש הלכות משמעת אחרות מכל השנה? - התשובה היא, זה ברור שצריכים לדרוש פחות מהילדים בקיץ מאשר בחורף, אבל מכרח שתהיה דרך ארץ, שיהיה סדר.

כלומר, מלמד צריך לדעת שבקיץ הילדים שונים מבחורף, בקיץ הטבע הוא לקפץ יותר, לדלג ולרוץ. וזה לא רק אצל ילדים, אפילו אנשים מבגרים הם גם כן, בחורף הם יותר מאפקים,

מערכת 'שיעורי חינוך'

מברכת את כל הקוראים החשובים ואת כלל ישראל
א פרייליכן יו"ט סוכות

• חזון והדרכה

אבל הוא בא מאחר, לפטרו אותו, ויקחו במקומו אדם אחר אפלו שהוא לא כל כך מצלח, כי השני נמצא כאן בזמן, רואים שהוא פה בשביל לעבד.

מכרחים לשמור על הזמנים, והלואי שייבאו כבר לפני הזמן; חזבים לקחת את זה בריצינות! ואם יש עת צרה גדול, יש תור לרופא וכדומה, צריכים להודיע למשרד יומים שלשה לפני כן, שלא תוכלו להגיע בזמן, כדי שיוכלו לסדר את זה מראש.

המלמד גם צריך לאכל ארוחת בקר לפני שהוא נכנס לקפה, כי אלו שבאים שבעים, הם אנשים רגועים.

אחרי שהדליקו את המכונה נזפרים שצריכים להכניס עוד חלצה

אתמול היתה לי אסיפה עם המלמדים, והמלמדים שאלו אם לתת לארוחת בקר לחם או רק קורנפלקס עם חלב, כי בשעה תשע הרבה ילדים עוד אווזים באמצע השנה... הם בקשי קמו ובבהלה העלו אותם על ההסעה. זה כמו פשםכבסים בגדים ונזפרים אחרי שהדליקו את המכונה שצריכים להכניס עוד חלצה, פותחים את המכונה וברגע האחרון זורקים עוד חלצה... כך יש ילדים שברגע האחרון העיפו אותם על ההסעה, הם עדין לא מסגלים לאכל אכל נורמלי. אז כל שכן שהמלמד או המורה לא יכולים לקום ברגע האחרון ולרוץ אל הילדים עם הנשמה ביד.

בזמנים מעניק - אפלו שהוא לא כל כך מצלח!

לדגמא, אם קורה שיש לנו שתי ברירות, כשיש שני מעמדים לקבלת מלמדות, אחד הוא מלמד מצלח, יש לו נסיון, אבל תמיד הוא מגיע ברגע האחרון, לעמתו השני הוא לא כל כך

.....
בשעה שמוזכרים שיעור, יש את הילדים הרציניים שמקשיבים, ויש את הילדים הוושבים לעצמם: 'הגמור כבר את השיעור, הן לי כבר לקחת הביתה, איין לי סבלנות להיוות כאן, אני בא לתלמוד תורה רק בגלל שאני חייב' לקחת לתלמוד תורה, אבל בשעה שמבליים אף אחד לא מתפש לברנה, ולכן מקשיבים
.....

שמוסרים שיעור, יש את הילדים הרציניים שמקשיבים, ויש את הילדים חושבים לעצמם: 'תגמור כבר את השיעור, הן לי כבר לקחת הביתה, אין לי סבלנות להיות כאן, אני בא לתלמוד תורה רק בגלל שאני חייב' לקחת לתלמוד תורה, אבל בשעה שמבליים אף אחד לא מתפש לברנה, ולכן מקשיבים למה שהמלמדים והמורות מדברים, וכך אפשר בעקיפין להחדיר את הקדוש ברוך הוא בילדים.

מסר שאומרים בעקיפין, חודר יותר חזק!

מסר שאומרים באמצע שמשחקים בעקיפין, חודר יותר חזק! בעקיפין אפשר להחדיר בילדים את הענין של להודות להשם יתברך, להגיד: "תודה השם". אפשר להכניס הרבה מדות טובות, ללמד שלא לפגע, ולא קרה כלום אם הפסדתי במשחק, וזאת עדין לא סבה לשנא את השני, זה רק משחק, ואם רואים בשעת משחק שילד מכריז: "אני לא רוצה שהילד הזה יהיה בקבוצה שלי", "אני לא רוצה שהילד הזה יהיה הזוג שלי", אפשר ללמד אותו להתנהג במדות טובות ולשחק עם כלם.

תשמרו על רגשות הילדים; תדברו אל הילדים עם חכמה, באוירה שמחה ותסתכלו במבט חיובי על כל ילד וילד. אם מסתכלים על הילד במבט חיובי, הילד מרגיש את זה ויודע את זה, וזה פועל שהילד יפתח את האזנים שלו ויקבל את מה שאומרים לו. אבל אם לא אוהבים ילד, אז חבל על זמנכם, כי במשך כל הקיץ יהיו עסוקים רק לריב עם הילד.

רק השם יתברך יודע

אף אחד לא יודע אם אתה אוהב ילד או לא, זה דבר שרק השם יתברך יודע. אני דורש מכל המלמדים: "מכרחים לשמור על הזמנים", מלמד הכי מצלח שרק יהיה, הוא לא יכול להעניק לתלמידים שלו את מה שמלמד שיעומד

מצלח, ואין לו עדין נסיון, אבל אצלו זמן הוא זמן, והוא מוכן תמיד בזמן, עדיף שימנו את השני למלמד, כי הוא יוכל להוסיף לקפה יותר מהראשון שהוא לא עומד בזמנים.

יקחו במקומו אדם אחר אפלו שהוא לא כל כך מצלח

תבררו איך הולך בעסקים, אם יש עובד שהוא מצלח מאוד, הוא מתמצא מאוד, הוא יכול לתקן את כל הדברים,

מורד חינוך בקול ברסלב
לשמיעת כל שיעורי החינוך (באדיש)
מראש הישיבה שליט"א
בקול ברסלב
הקישו 1-2-4-2-1
- שמעו ותחי נפשכם -

מה עושים כשתופסים ילד בגנבה?

שאלה:

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

בני בן השש חזר יום אחד מהחנות ושמתי לב שהוא גנב ממתיק מהחנות, למדתי אותו שאסור לגנב וצריך לשלם, חזרנו לחנות, שלמנו ובקשנו סליחה מבעל החנות.

השאלה שלי היא האם זו הגישה הנכונה לדבר כזה, איך אפשר ללמד ילד שלא יעשה יותר דברים כאלו? הילד מקבל בבית די והותר, לא חסר לו כלום ברוך השם, האם זה אומר שצריכים לתת לו יותר?

יירש ב"ח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת קרח, כ"ז סיון, שנת תשע"ח לפרט קטן לכבוד ... גרו יאיר קבלתי את מכתבך.

אשריך שאתה מחנך את ילדיך להתנהג בדרך התורה והמצוות. רבי נתן ז"ל היה אומר: "עבודת חנוך הילדים חשובה אצלי כמו אמירת תקון חצות", רבי נתן זכרוננו לברכה רצה ללכת לישן מקדם כדי שיוכל לקום לאמירת תקון חצות, אבל היות והיה לו בית עם ילדים, הוא היה ממתיך שהם יחזרו מהלמודים, ואז הוא חנך אותם לברך ברכות, לקרא קריאת שמע ולהכין קערה לנטילת ידים, וזה הפריע לו ללכת לישן מקדם, והוא אמר שאצלו זה חשוב בדיוק כמו העבודה של אמירת תקון חצות.

טוב מאד עשית שחזרת עם הפן שלך לחנות ואמרת לו שיבקש סליחה מבעל החנות, כך למדת אותו שאסור לגנב; זו הדרך לחנך ילדים, מלמדים אותם פעם ועוד פעם ועוד פעם, עד שזה נכנס ללב שלהם.

כשתופסים ילד בגנבה צריכים לחנך אותו שידע שאסור לגנב; כשאומרים מוסר לילד אסור לביש אותו, אלא צריכים לעשות את זה בפרטיות - אבא אמא והילד. לוקחים אותו לחדר פרטי ושם מדברים אתו, אבל אם אומרים לו מוסר ברבים בין האחים והאחיות הוא עלול להתבזות, ואז לא מועילים כלום וכו', רק מקלקלים יותר.

הורים צריכים לשפך נהרות של דמעות להשם יתברך על ילדים כשרים; תשמע דבור של החתם סופר זכותו יגן עלינו, שאצלו אותו פעם איך הוא זכה לכאלה ילדים טובים, ענה החתם סופר הקדוש זכותו יגן עלינו: "בכל לילה בשעת אמירת תקון חצות מלאתי כוס בדמעות, וכך בקשתי על ילדים כשרים"; זו הדרך לזכות לילדים כשרים.

יעזר השם יתברך שנוכל לחנך את ילדינו בדרך התורה והמצוות.

...

(ספר עצתו אמונה חלק ה' - מכתב שסב)

איך מסבירים לילדים את הגמרא של "ננעלו שערי תפלה"?

שאלה:

לכבוד מורי ורבי ראש הישיבה שליט"א,

אני מכנה אתכם מורי ורבי, למרות שאף פעם לא למדתי אצלכם ואתם אפילו לא מכירים אותי, אבל דעו לכם שאתם אמנם מדברים אל הבחורים בניו יורק, אבל ההשפעה שלכם מגיעה לכל מקום בעולם. הדרשות, המכתבים, החזוק היומי, שנו את כל עולמי, כל הבית שלי הפך להיות בלוי אמונה בזכותכם. מלבד שלום הבית, למוד התורה ועוד עצות רבות שעזרו לי כל כך הרבה.

אני מלמד ולמדתי עם הילדים את הגמרא במסכת ברכות (לב). מיום שחרב בית המקדש ננעלו שערי תפלה, אבל שערי דמעות לא ננעלו. היה לי קשה מאד עם הגמרא הזו, איך אפשר להגיד שבשיהודי מתפלל להשם יתברך השערים נעולים בפניו? אם הוא לא מתפלל בדמעות התפללות שלו לא יתקבלו לפני השם יתברך? אהיה אסיר תודה אם תוכלו להסביר לי את זה.

אגב, האברך שהראה לי בפעם הראשונה שעור שלכם, הוא מתנגד לברסלב. הוא הראה לי את זה כדי לעשות להתלוצץ מזה, הוא אפילו לא קלט שאתחיל להקשיב לשעורים בקביעות, וזה כל כך יעזר לי בחיים...

בהוקרה ובברכה

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - ערב שבת קודש פרשת קרח, ב' תמוז, שנת תשע"ח לפרט קטן

לכבוד המלמד ... גרו יאיר

קבלתי את מכתבך.

אשרי חלקך שיש לך את הזכות להיות מלמד; אין דבר גדול יותר אצל השם יתברך ממלמד שלומד תורה ויראת שמים עם בני ישראל.

חכמינו זכרונם לברכה אומרים (בבא בתרא ח:): על הפסוק (דניאל יב, ג): "וימצדיקי הרבים ככוכבים לעולם ועד - אלו מלמדי תינוקות", מי שלומד תורה עם בני ישראל נמשל לכוכבים. מוה"רא"ש מסביר את זה מאד יפה, שבדיוק שאי אפשר לספור את הכוכבים בעולם, כך גם אי אפשר לספור את הזכויות של מלמד. מלמד נוטע בי"דים תורה, יראת שמים ואמונה פשוטה בהשם יתברך, ולאחר מכן כשהילדים גדלים ועושים דברים טובים הכל נזקף לזכותו של המלמד.

מה שאתה שואל שחכמינו זכרונם לברכה אומרים (ברכות לב): "ואמר רבי אלעזר מיום שחרב בית המקדש ננעלו שערי תפלה", דע לך שיש הרבה שיטות ב"ח"ל, במדרשים יש כמה אופנים - זה בכה וזה בכה, אבל על כל דבר יש הסבר. חכמינו הקדושים אומרים (פסחים פה:): "אפילו מחיצה של ברזל אינה מפסקת בין ישראל לאביהם שבשמים", עוד אומרים חז"ל (ניקרא רבה ל, ג): "בדורות הללו שאין להם לא מלך ולא נביא, לא כהן ולא אורים ותמים, ואין להם אלא תפלה זו בלבד, אמר דוד לפני הקדוש ברוך הוא רבונו של עולם אל תבזה את תפלתם". דוד המלך בקש מהשם יתברך על הדורות שלנו כשנהיה בגלות, בלי מלך, בלי נביא, בלי כהן גדול, ובלי אורים ותמים, רבונו של עולם קבל את התפלות שלהם.

אנחנו יודעים רק מה שהצדיקים אמרו לנו - בפרט רבנו ז"ל - שגדבר אל השם יתברך ונתבודד בכל יום. רבנו אמר (ליקוטי מוה"ר"ן, חלק ב', סימן כה; ק) שהוא שמע מהרבה צדיקים, שכלם הגיעו למדרגתם רק על ידי תפילה והתבודדות, פי אי אפשר להיות יהודי כשר בלי תפילה והתבודדות; כשרבנו אמר את זה עמדו שם

שמתארים בדרמטיות עם אורות כבויים וכו' וכו'; זה יכול להפחיד את הילדים וכו'. אין צורך בזה, עדיף שתכניסו בילדים יראת שמים, תכניסו בהם אהבה להשם יתברך, אהבה לתורה ומצוות.

תספרו לילדים ספורים מצדיקים קדושים. מוהרא"ש אומר, הרב הקדוש מצאנו שאל את המלמד של הילדים שלו האם הוא לומד עם ילדיו מוסר, והוא ענה "כן", שאל אותו הרב מצאנו: "איזה ספר מוסר אתה לומד אתם?" והוא אומר: "חובת הלקבות", אומר לו הרב מצאנו: "לא זה מה שאני מתכנן לשאל, אני שואל אם אתה מספר להם ספורים מהצדיק הקדוש רבי אלימלך זכותו יגן עלינו ומאחיו הצדיק הקדוש רבי זושא זכותו יגן עלינו"; ספורי צדיקים מלהיבים את הנשמה, ספורי צדיקים פותחים את הלב שיתחילו גם להשתוקק ולרצות להיות צדיק.

כמו כן אני רוצה לבקש מנהגי האוטובוסים והמלונים, שיפעילו רק דיסקים של בעלי מספרים עם יראת שמים ושירים של בעלי מנגנים יראי שמים; ראו הנהרתיכם, אבוי אם אשמע שמפעילים ספורים או שירים של לצים, זה אצלי הדבר הכי חשוב, שישמיעו לילדים רק מאנשים כשרים שמספרים עם יראת שמים, כי לא כל דבר שמפרסמים בעתונים ובמגזינים נקרא יראת שמים, לא כל דיסק לילדים שמוציאים זה אומר שמתר לשמע את זה, ולא כל זמר שיש לו שטרנמל יפה זה אומר שיש לו יראת שמים.

השם יעזר שתצליחו עם התלמידים.

...

(עצתו אמונה פרשת וירא תשפג, קונטרס 672)

הקדוש אומר (שמות יב): "אמר רבי יהודה, כל מלין דעלמא תליין בתשובה ובצלותא דצלי בר נש לקודשא בריהוה, וכל שכן, מאן דאושיד דמעין בצלותיה, דלית לך תרעא דלא עאלין אינון דמעין", אין דבר שלא מועיל עליו תשובה, בפרט כשאדם בוכה אל השם יתברך; שום שער לא נעול בפני אדם שמגיע אל השם יתברך ובוכה את לבו אליו.

תחזיר בילדים יראת שמים; תספר להם ספורי צדיקים, זה ילהיב את לבם להיות יהודים כשרים, הם יקנאו בצדיקים וירצו לחקות את הצדיקים. דויע הספור שהרב הקדוש מצאנו זכותו יגן עלינו שאל פעם את המלמד של ילדיו האם הוא לומד אתם מוסר, ענה המלמד "כן", ושאל אותו: "איזה ספרי מוסר אתה לומד אתם?" וענה: "חובת הלקבות", אומר לו הרבי הקדוש מצאנו: "לא זה מה שהתפונתי לשאל, אני שואל אם אתה מלמד מוסר", האם אתה מספר להם ספורים מהצדיק הקדוש רבי ר' אלימלך מליזענסק זכותו יגן עלינו ואחיו הקדוש רבי ר' זושא זכותו יגן עלינו"; פי ספורי צדיקים מלהיבים את הלב להיות יהודי כשר.

יעזר השם יתברך שתמיד נעסק רק בתפלה.

(ספר עצתו אמונה חלק ה', מכתב שסח)

איך לספר ספורים בתלמוד תורה לילדים

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת בראשית, כ"ד תשרי, אסרו חג, שנת ה'תשפ"ג

לכבוד המלמדים של מוסדותינו היכל הקדש די בכל אתר ואתר, ה' עליהם יחיו תספרו לילדים ספורים עם יראת שמים, אין צורך לספר ספורים דמיוניים טפשיים,

אנשי שלומינו והם התחילו למנות שמות של צדיקים, ורבנו אמר על כל שם שהם מנו שכולם אמרו לו שהם הגיעו למדרגתם רק על ידי תפלה והתבודדות, על ידי שדברו הרבה אל השם יתברך.

לא היתה שיחה אצל רבנו שרבנו לא דבר אתנו על תפלה, וחזק אותנו שעם תפלה מתקרבים אל השם יתברך ושעל ידי תפלה אפשר להושע, יהיה מי שיהיה, כפי שחכמינו זכרונם לברכה אומרים (תנחומא וירא, א): "הווי זהירין בתפלה, שאין מדה אחרת יפה הימנה והיא גדולה מכל הקרבנות, ונאפלו אין אדם כדאי לענות בתפלתו ולעשות חסד עמו, כיון שמתפלל ומרבה בתחנונים, אני עושה חסד עמו".

תספר לילדים ספורים על גדולת התפלה, תספר להם מה שחכמינו זכרונם לברכה מספרים (מדרש דברים רבה ב, טז): היתה פעם סערה בים וספינה תעתה בדרך והגיעה לעיר רחוקה, בספינה היו יהודי אחד בין הרבה גוים, כשהגיעה הספינה למדינה הזרה באו כל הגוים לבקש מהיהודי שילך לקנות להם אוכל, שאל אותם היהודי בתמהון: "וכי אני מכיר פה את המקום, שכלכם באים לבקש ממני לקנות אוכל?" צעקו הגוים על היהודי ואמרו: "יהודי אף פעם לא לבד, ליהודי יש תמיד את הקדוש ברוך הוא אתו", והמדרש מסים: "הוי, אשר לו אלקים קרו בים אליו (דברים ד, ז)".

לילדים תסביר מה שהראשונים מפרשים את זה (עיינ מאירי בבא מציעא נט.), שאין הפונה שהשם יתברך לא מקשיב לתפלות שלנו עם ישראל, אין דבר כזה שתפילה לא תתקבל, אלא שבמינו זה שונה מאשר בזמן שבית המקדש הנה קיים; שהיום צריכים לדפק על השערים כדי שהתפלות יעלו, מה שאין כן בשבוכים אזי הקדוש ברוך הוא מרחם מיד ומקבל את התפלה אפלו גם בימינו, כפי שהזוהר

לקבלת הגליון מדי שבוע יש לשלוח אימייל ל: jhbul1234@gmail.com

קול ברסלב

קוואל פון חיזוק (נשים)

שיעורים; סיפורי תפילה; מתכונים; ועוד

079-704-0069

ארצות הברית 212-444-9169 / אנגליה 03303502363 / 845-351-9060

קנדה 438-320-9090

...

קול ברסלב

שיעורים; חיזוק יומי; ניגונים; סיפורי תפילה ועוד

079-704-0066

ארצות הברית 212-444-9191 / אנגליה 03303502361 / 845-351-0910

קנדה 4383008080 / בלגיה 3235003461 / ארגנטינה 11552354370

מייל חיזוק יומי chizikyomi@gmail.com